

ÇOCUK İSTİSMARINA KARŞI MAHREMİYET EĞİTİMİ

“ Toplum olarak giderek daha fazla mı ahlaksızlaşıyoruz?”

Son zamanlarda çok fazla duymaya başladığımız çocuk istismarı olayları, insanların daha fazla şu soruyu sormalarına neden olmaya başladı “ *Toplum olarak giderek daha fazla mı ahlaksızlaşıyoruz?*”

Bana öyle geliyor ki medyanın bu olaylar konusunda halkı bilgilendirmesi ve toplumun bu konuların üstünün kapatılmaması gerektiği konusunda yavaş yavaş bilinçlenmesi nedeniyle artmış görünmekte. Yani istismar vakalarında aslında artış yok. Sadece bugüne kadar söylenmeyen ya da söylenmeye çekinilen bu konuların bir suç ol-

duğunun öğrenilmesi nedeniyle olaylar tek tek ortaya çıkmaya başladı. Bu konuda yapılan araştırmalar da bu durumu doğrular nitelikte. Dünyada yaşanan istismar vakalarının sadece % 15’i ortaya çıkmakta ve bunlarla ilgili işlemler yapılmakta. Bazı kültürel farklılıklardan dolayı vakaların çeşidi ile ilgili farklılıklar olsa da ülkemizde de bu oranlar hemen hemen aynıdır. Pe ki bizler yani anne, babalar olarak bu konuda neler yapabiliriz ve çocuklarımızı bu tehlikeye karşı nasıl koruyabiliriz? Devletin alacağı adli ve idari tedbirlerin dışında bizler anne ve babalar olarak çocuklarımıza çok küçük yaşlardan itibaren “Mahremiyet Eğitimi” vererek onları bu tehlikelere karşı hazırlıklı olmalarını sağlayabiliriz.

Mahremiyet Eğitimi genellikle aileler tarafından tabu olarak görüldüğü için çok fazla konuşulmak istenmez. Ancak çocuklarımızın sağlığı ve güvenliği için bu eğitimin mutlaka aile tarafından verilmesi gerekmektedir. Mahremiyet eğitimi için başlama yaşı olarak uzmanlar iki yaşını tavsiye etmekte.

Mahremiyet eğitimi nedir ve hangi yaşta verilmelidir?

Çünkü bu yaş çocuğun tuvalet alışkanlığını kazanmaya başladığı ve cinsellikle ilgili ilk deneyiminin yaşandığı dönemdir. Bu dönemde ilk olarak yapılması gereken çocuğa özel bölge tanımını kazandırmaktır. Çocuğa özel bölgelerimizin neler olduğunu ve bu bölgelere kesinlikle bir başkası tarafından dokunulamayacağı ve kendisinin de bir başkasının özel bölgesine dokunulmaması gerektiği öğretilmeli.

İkinci önemli nokta da çocuğun cinsellikle ilgili sorduğu sorulara verilecek cevaplar. Çocukların 4 ila 5 yaş civarında cinsellikle ilgili soru sormaları ga-

yet normal ve bu durum onların sağlıklı olduğunun göstergesidir. Anne ve baba olarak yapılması gereken panik yapmadan çocukların bu sorularına yaşlarına uygun bir şekilde cevap vermektir. Kesinlikle soruları geçiştirmeden çocuğun gelişim düzeyine uygun ve çok fazla da ayrıntıya girmeden çocuğun merakı giderilmelidir. Eğer çocukların bu merakı doğru bir şekilde giderilmez ise çocuk ta başka yerlerden (internet veya arkadaşlar) sağlıklı ve güvenilir olmayan yanlış bilgiler edinecektir. Örneğin çocuk anne, babaya “Ben nasıl dünyaya geldim?” gibi bir soru sorduğunda “seni leylekler getirdi” gibi doğru olmayan bilgi verilirse ilerleyen dönemlerde bunun doğru olmadığını öğrenince çocuğun anne ve babaya olan güven duygusu da sarsılacaktır. Bu nedenle doğru ama çok fazla ayrıntıya girmeden çocuğa anlayabileceği şekilde cevap verilmeli.

Diğer önemli bir nokta da çocuğun odasının ayrılması, uzmanlar 2 yaşından itibaren çocuğun odasının anne

ve babasının odasından ayrılması gerektiğini tavsiye ediyorlar. Çocuğun korkuları varsa ayrı yatamıyorsa önce bu korkuları giderilmeli ve daha sonra odası ayrılmalı. Ayrıca birlikte aynı odayı kullanan kız ve erkek kardeşler var ise bu kardeşlerin odaları da ilkokula başlandığında ayrılmalı. Eğer evde ikinci bir oda yoksa en azından çocukların kıyafetlerini giyip çıkarabileceği ayrı bir bölme yapılmalı. Anne ve babalar olarak çok sık yaptığımız hatalardan birisi de “onlar daha küçük ya da onlar kardeş bir şey olmaz” gibi yaklaşımlarla başkalarının yanın da çocukların kıyafetlerini değiştirmek ya da başkalarının yanında çocuğun bezini değiştirmek gibi davranışlar doğru değildir. Bu şekilde davranmak hem çocukların özel alanına saygısızlık olur hem de çocukların gözünde başkalarının önünde soyunup giyinmenin normal olduğu gibi yanlış bir izlenim oluşabilir.

Başka bir önemli nokta da çocuklara başka birisinin odasına girerken kapının çalınması gerektiğinin öğretilmesidir. Özellikle anne ve babanın odasına girerken ya da lavabo, tuvalet gibi ortak kullanım alanlarında kapı kapalıyken mutlaka kapının çalınması gerektiği çocuğa öğretilmelidir. Anne ve babalar olarak bizler de çocuklarımızın odalarına girerken kapılarını çalarsak eğer onun mahrem alanına saygı duyduğumuzu göstermiş oluruz. Bu dönemde çocukların bizleri taklit ettiğini düşünürsek bu davranışın onlar için ne kadar güzel bir örnek olduğu görülecektir.

Son olarak çocuklara yaptığımız mahrem alanlarla ilgili şakalar; özellikle bizim kültürümüzde kız çocukları konusunda ki gösterdiğimiz hassasiyetimiz

ne yazık ki erkek çocuklar söz konusu olduğunda aynı şekilde olmuyor. Erkek çocuklara başkalarının yanında “oğlum göster pipini amcalarına” gibi yaklaşımlar ya da çocukların mahrem alanlarına dokunularak yapılan şakalar çocukların gözünde bu davranışların gayet normal bir davranış olduğu şeklinde bir izlenime yol açacaktır. Ve ilerleyen dönemlerde yine kendisinin mahrem alanına dokunulduğunda bunun iyimi yoksa kötü bir dokunuş mu olduğunu ayırt edemeyecektir.

Tüm bu saydığımız hususlar çocuklarımıza doğru bir şekilde aktarılırsa eğer ileride karşılaşılabilecekleri tehlikelere daha hazırlıklı olmalarını sağlayacaktır. Eğer anne ve babalar olarak yine de kendinizi bu konuda yetersiz hissediyorsanız mutlaka bir uzmandan yardım alınız.

Çocuklarımız için daha güvenilir bir dünya dileğiyle hoşça kalın.

Çocuklarımız için daha güvenilir bir dünya dileğiyle hoşça kalın.

Taner ÇETİNKAYA

Erzincan RAM

Rehberlik Hizmetleri Bölüm Başkanı